

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

Un llibre pioner i culminant

PERFIL

CHARLES BAUDELAIRE (1821-1867), EL POETA MALEÏT, VA SER UN DELS AUTORS MÉS INFLUENTS DEL SEGLE XIX. LA NOVA TRADUCCIÓ DE LA SEVA OBRA CABDAL, 'LES FLORS DEL MAL', CELEBRA EL BICENTENARI DEL SEU NAIXEMENT

PERE ANTONI PONS

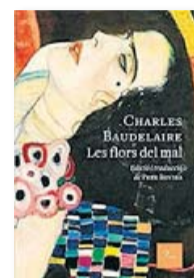
Charles Baudelaire (París, 1821-1867) hauria pogut ser feliç i portar una vida plàcida i benestant si no hagués dilapidat l'herència del pare, si s'hagués controlat les pulsions autodestructives, si hagués estat capaç de dominar el seu talent immens i donar-li una sortida regular, planificada, productiva... És segur, tanmateix, que si el gran escriptor francès –un dels millors poetes de la història, també un dels pioners de la modernitat, i un dels seus analistes més originals i perspicaces– hagués portat una vida plàcida i feliç mai no hauria escrit *Les flors del mal*, “el llibre més perfecte del seu segle”, tal com va qualificar-lo, en un poema

d'homenatge escrit fa anys, el també poeta Pere Rovira, que ara l'ha traduït al català.

La placidesa, la felicitat i el benestar haurien fet impossible *Les flors del mal* justament perquè els seus 168 poemes neixen de la personalitat escindida, la vida moral violenta i la quotidianitat problemàtica de Baudelaire, un home que adorava l'art però per a qui era impossible no rebolcar-se en el fang –luxós i groller, gloriós i infame– de la realitat, un home que estava obsesionat amb fer una gran obra però que vivia corcat per l'avorriment, els amors cruels, les addiccions (el vi, l'opi), els greuges més o menys fundats i la peresa.

Els poemes de Baudelaire, formalment virtuoses i clàssics però d'una audàcia temàtica i una energia expressiva poderosament noves, estan fets a partir de les contradiccions, els turments, les culpes, els remordiments i els malestares irresolubles que aquell sentiment d'escissió li provocava. També a partir dels maldecaps pràctics a què tan sovint hagué de sobreposar-se: la penúria econòmica, l'ombra dels creditors, els estralls de la sífilis, els vicis, els malentesos passionals amb la mare, la tirania del padrastre, la persecució judicial i la censura contra la seva obra... I també, és clar, pels ocasionals èxtasis –la bellesa, el plaer, el luxe, l'art– en què va trobar plenitud i consol.

Rovira ho sintetitza molt bé a la introducció: “*Les flors del mal*, amb la seva calculada estructura, és una mena d'autobiografia poètica, sensual, moral, sentimental i intel·lectual. Confessió i càlcul, distanciament i impudícia, carnalitat i misticisme, rebel·lió i aclaparament

LES FLORS DEL MAL
CHARLES BAUDELAIRE
PROA
TRAD. PERE ROVIRA
572 PÀG. / 23'50 €

melancòlic, hi conviuen sense témer la contradicció, perquè la contradicció és una de les claus del pensament i de la conducta de l'autor del llibre”.

UN DOMINI VERBAL PRODIGIÓS

La contradicció també és una de les raons que expliquen la vigència radical de la poesia baudelairiana. Més enllà dels temes i pretextos dels poemes –els personatges i el ritme existencial del París modern, la relació del poeta amb un entorn significativament infinit o bé confús i hostil–, el fet que Baudelaire poetitzi alhora el bé i el mal, el cel i l'infern, la virtut i el pecat, la putrefacció d'una carronya i els encants d'una preciositat, la passió i el disgust, l'amor i el fàstic, fa que un lector actual el senti com un pioner, però també com un camarada. O com un germà. Baudelaire té una intel·ligència i un domini verbal tan prodigiosos, a més, que avui dia encara sonen moderns els poemes en què poetitza temes molt de la seva època –el satanisme, una visió unívocament misògina de la dona– o temes menors –la pipa d'un poeta, els gats.

La traducció i el pròleg de Rovira –esplèndids– van acompanyats dels poemes originals en francès, de quinze suggeridors dibuixos de Juan Vida, d'una miriada de textos sobre Baudelaire escrits per coetanis seus i per ell mateix i d'una clarificadora cronologia. La present edició de Proa de *Les flors del mal*, per tant, està a l'altura de la grandesa de l'obra, igual que hi estava la d'Edicions del Mall del 1985, amb traducció de Xavier Benguerel i il·lustracions de Josep M. Subirachs. ♦♦

LA PLACIDESA, LA FELICITAT I EL BENESTAR HAURIEN FET IMPOSSIBLE 'LES FLORS DEL MAL'

GETTY

Alan Moore s'acomiada del còmic per la porta petita

XAVI SERRA

“No et deprimeixis, campió. Això no pot anar a pitjor”, es diu Alan Moore a si mateix a l'última vinyeta de *La tempestad*,

últim volum de la sèrie *The league of extraordinary gentlemen* i, en teoria, punt final a la carrera en el còmic del guionista més aclamat i influent dels últims 40 anys, que assegura estar fart de la indústria de la vinyeta i voler centrar-se a partir d'ara en la literatura. En l'epíleg autoparòdic del còmic, Moore i Kevin O'Neill –un altre que tanca la paradeta i plega com a dibuixant– empaqueten els escenaris de l'obra que han anat construint al llarg de vint anys i comenten amb ironia les crítiques dels lectors a les

últimes etapes de la sèrie: l'excés de prosa de *Dossier negro*, la lentitud de *Century*, la lleugeresa de *Trilogia de Nemo*... “Però amb *La tempestad* ens ho hem passat de meravella”, rematen. I aquesta sensació transmet precisament el còmic, la d'uns autors de tornada de tot i amb ganes de divertir-se amb recursos expressius com la fotonovel·la, el 3D i els canvis constants d'estil i format.

La tempestad continua la història on la deixava el tercer volum de *Century*, amb Mina Murray, Orlando i una rejoyenida Emma Peel fugint de l'MI5 que lidera un decrepit James Bond mentre el Pròsper shakespeare i les fades maquinen un pla per

conquerir el món. Moore i O'Neill van lligant caps i tancant vint anys de trames sense deixar d'afegir a la cotelera nous universos pop com el dels superherois, retratats aquí com a figures decadents i anacròniques. El concepte inicial de reunir personatges emblemàtics de la literatura fantàstica del XX –la primera alineació del grup comptava amb l'Home Invisible, Mr. Hyde,

Allan Quatermain i el Capità Nemo– ha deixat pas a una *patchwork* desbordant d'universos fantàstics cosits d'aqueixa manera a una trama esquifida i a personatges sense relleu. La lògica acumulativa s'ha acabat imposant al sentit de la meravella.

PLANETA

LA TEMPESTAD
ALAN MOORE I KEVIN O'NEILL
PLANETA CÒMIC
TRAD. DIEGO DE LOS SANTOS
224 PÀG. / 20 €

Les referències i picades d'ullet són constants i aclaparadores, sobretot si un no hallegit –i rellegit– les entregues anteriors de la sèrie. És probable que Moore i O'Neill s'ho hagin passat més bé amb aquest irregular comiat que els seus lectors, necessitats d'una guia de lectura per treure tot el suc de la història. Però és admirable l'ambició enciclopèdica de la proposta, la lleugeresa del to i el bonic gest de convertir cadascun dels sis episodis en un homenatge a una determinada tradició del còmic britànic, des dels quaderns pulp dels 60 fins al còmic satíric, les històries de terror o, finalment, la ciència-ficció de la revista *2000 AD*, una manera elegant de tancar la trajectòria dels autors allà on tots dos la van començar a principis dels 80. ♦♦